

Uchwała VIII/37/2018
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 28 marca 2018 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr XXVII/206/2018 Rady Gminy Osie z dnia 6 marca 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu gminy Osie, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczenia na pokrycie części kosztów zakupu, montażu i uruchomienia proekologicznych źródeł ciepła.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.), art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.) oraz art. 126 i 127 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr XXVII/206/2018 Rady Gminy Osie z dnia 6 marca 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu gminy Osie, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczenia na pokrycie części kosztów zakupu, montażu i uruchomienia proekologicznych źródeł ciepła w części dotyczącej § 5 ust. 4 w brzmieniu „Dofinansowaniu podlegają źródła ciepła zakupione i zamontowane od 1 stycznia 2018 r.”.

Uzasadnienie

Rada Gminy Osie podjęła w dniu 6 marca 2018 r. uchwałę Nr XXVII/206/2018 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu gminy Osie, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczenia na pokrycie części kosztów zakupu, montażu i uruchomienia proekologicznych źródeł ciepła. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 9 marca 2018 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 28 marca 2018 r. O terminie posiedzenia Kolegium, pismem z dnia 22 marca 2018 r., znak RIO-KA-4010-8-6/2018, zawiadomiony został Wójt Gminy Osie, który nie przybył na obrady i nie upoważnił innego przedstawiciela Gminy do uczestnictwa w posiedzeniu Kolegium.

Z uzasadnienia do uchwały wynika, że projekt uchwały został zgłoszony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi w trybie art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362). Zgłoszone do projektu uchwały uwagi zostały w niej uwzględnione, na co wskazano w uzasadnieniu do uchwały.

Zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 4 uchwały dofinansowaniu z budżetu Gminy podlegają źródła ciepła zakupione i zamontowane od 1 stycznia 2018 r., podczas gdy w § 8 ust. 1 uchwały zapisano, że wnioskodawca zobowiązany jest do realizacji zadania po podpisaniu umowy. Gmina biorąc pod uwagę zapis § 8 ust. 4 uchwały przyjęła rozwiązanie, w którym dotacja jest wypłacana beneficjentowi w formie refundacji poniesionych uprzednio kosztów. Praktyka dowodzi, że zawieranie umów o dotacje celowe wypłacane w formie refundacji jest dopuszczalne.

Natomiast nie można, w ocenie Kolegium, dokonywać wypłat dotacji na zadanie (w tym przypadku zakup, montaż, i uruchomienie proekologicznych źródeł ciepła) realizowane przed podjęciem uchwały, a w ślad za tym przed podpisaniem umowy o jej przyznanie. Jak z powyższego wynika proponowane w uchwale uregulowania przewidują zwrot części kosztów poniesionych przez inwestorów na zadania określone uchwałą przed wejściem w życie przedmiotowej uchwały, co w praktyce oznacza - przed podpisaniem umowy. Przyjęte rozwiązania są niezgodne z przepisami art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017, poz. 519 z późn. zm) w związku z art. 126 i 127 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2017. poz. 2077). Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 24 listopada 2016 r., sygn. akt II GSK 954/15 orzekł o braku możliwości dotowania inwestycji z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych przed datą zawarcia umowy dotacyjnej. Sąd odwołał się do definicji dotacji zawartej w art. 126 ustawy o finansach publicznych, z której wynika, że dotacja to środki z budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz państwowych funduszy celowych, podlegające szczególnym zasadom rozliczenia – przeznaczone na podstawie ustawy o finansach publicznych, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Sąd podkreślił, że zasadniczą cechą odróżniającą dotację od innych rodzajów wydatków jest między innymi to, że podlegają one szczególnym zasadom rozliczenia. Ponadto, w wyroku wskazano, że dotacja przeznaczana jest na realizację zadania publicznego. Sąd wskazał, że zgodnie z art. 127 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dotacje celowe są to środki przeznaczone między innymi na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, w tym przypadku kosztów zakupu, montażu i uruchomienia proekologicznych źródeł ciepła.

Kolegium zwraca uwagę, że przepisy prawa, co wynika z art. 250 ustawy o finansach publicznych oraz art. 403 ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska, wymagają od donatorów zawarcia umów, które są podstawą do udzielania dotacji z budżetu, bowiem jak wynika z powyższych przepisów ustawodawca nie dopuszcza możliwości dotowania środkami pieniężnymi przekazanymi w formie dotacji celowej przed datą zawarcia umowy, w której należy określić wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji, termin wykorzystania dotacji, termin i sposób rozliczenia dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji. Dotacja powinna służyć finansowaniu lub dofinansowaniu zadań, które powstały od daty przyznania prawa do ich finansowania lub dofinansowania.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy orzekło jak w sentencji.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Daniel Jurewicz